چهره

سرمایه‌گذاری صندوق توسعه ملی

داوود منظور، رئیس سازمان برنامه و بودجه: در دومین جلسه هیات امنای صندوق توسعه ملی در سال جاری با حضور رئیس جمهور، گزارش هیات نظارت درخصوص عملکرد سال گذشته صندوق بررسی شد. رویکرد جدید صندوق مبنی بر مشارکت در طرح‌های سرمایه‌گذاری بخش خصوصی مورد تایید هیات امنا قرار گرفت.

مجوزهای صنفی، الکترونیکی می‌شود

حمیدرضا رستگار، رئیس اتاق اصناف تهران: اتاق اصناف تهران اتحادیه‌های خود را از قانون اخذ مجوزهای الکترونیکی کسب‌وکار مطلع کرده و هر هفته به صورت میانگین چهار تا پنج اتحادیه مجوزهای کسب‌وکار خود را به الکترونیکی تبدیل و شناسه یکتای خود را دریافت می‌کنند.

جایزه خوش‌مصرفی آب

محسن اردکانی، مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب استان تهران: اگر میزان آب مصرفی فردی در یک دوره نسبت به دوره مشابه سال قبل پایین‌تر از الگو قرار بگیرد، به‌ازای هر مترمکعب که پایین‌تر قرار گیرد، جایزه خوش‌مصرفی دریافت می‌کند. سال گذشته حدود سه میلیارد تومان جایزه خوش‌مصرفی به مشترکان پرداخت شد.

گزارش «جام جم» از کاهش سهم ارز آمریکایی در مبادلات جهانی

حاقوی تحریم، دست دلار را بزنید

سیده راضیه طاهریان
گروه اقتصاد

دو سال پیش وقتی آمریکا به خاطر حمایت از اوکراین در جنگ با روسیه، تحریم‌های شدیدی علیه روس‌ها وضع کرد، گمان نمی‌کرد عواقب این تحریم‌ها به کاهش سهم دلار از ذخایر جهانی ارز شود.

اخیرا روزنامه آمریکایی واشنگتن‌تایمز با هشدار نسبت به تبعات سیاست تحریم آمریکا بر جایگاه دلار در اقتصاد جهانی اعلام کرد که سهم دلار از ذخایر جهانی ارز، از ۷۳ درصد در سال ۲۰۰۱ به ۴۷ درصد در سال ۲۰۲۲ رسیده است؛ گرچه جانت یلن، وزیر خزانه‌داری آمریکا اخیرا هشدار داده بود جنگ‌ها باعث دورشدن کشورها از دلار شده و انتظار می‌رود ارزش دلار به‌عنوان یک سرمایه ذخیره در جهان رو به کاهش باشد اما در واقع این سیاست‌های دولت بایدن در سال‌های گذشته بوده که کشورها را روزبه‌روز از دلار آمریکا دورتر کرده است. شروع تحریم‌های آمریکا و برخی کشورهای دنیا علیه روسیه از فوریه ۲۰۱۴ با جداشدن کریمه از اوکراین و الحاق به روسیه رقم خورد. این تحریم‌ها بعد از جنگ روسیه و اوکراین از فوریه ۲۰۲۲ یعنی دو سال پیش شدت گرفت. گرچه ابتدا روسیه دچار مشکلات اقتصادی نظیر سقوط روبل شد اما در ادامه این تحریم‌ها بیشتر به ضرر کشورهای دیگر پیش رفت. برآوردها حاکی از زیان ۱۰۰ میلیارد یورویی کشورهای اتحادیه اروپا بر اثر تحریم روسیه است. اقدام بعدی روسیه در قبال این تحریم‌ها، ممنوعیت کامل واردات مواد غذایی از کشورهای کانادا، استرالیا، نروژ، ژاپن، آمریکا و اتحادیه اروپا و جایگزین کردن منابع تأمین مواد غذایی خود از کشورهایی مانند ایران و سوریه بود.

پیمان‌های دوجانبه پولی

روزی که آیت ا... خامنه‌ای رهبر معظم ایران، پیشنهاد حذف دلار از معاملات اقتصادی با سایر کشورها را داد، کمتر کسی فکر می‌کرد این ایده مسیری برای خروج همه کشورهای تحریم شده توسط آمریکا باشد. در سال‌های اخیر دولت‌ها با توسعه دیپلماسی اقتصادی، پیمان‌های پولی چندجانبه را در دستور کار خود قرار دادند و به‌این‌ترتیب تأثیر دلار در اقتصاد ایران و سایر کشورها به‌شدت کاهش یافت. در این باره می‌توان به مبادلات روبلی ـ ریالی میان ایران و روسیه اشاره کرد که از اوایل سال ۱۴۰۱ در بانک مرکزی کلید خورد. سهم یوان چین هم در مبادلات جهانی زیادشده تا جایی که اخیرا نهاد سوئیفت اعلام کرد براساس ارزش معاملاتی، یوان چین توانسته به چهارمین ارز پراستفاده در ماه نوامبر در جهان تبدیل شود. براساس این آمار سهم یوان از مبادلات بین‌المللی از ۳/۶ درصد در ماه اکتبر به ۴/۶ درصد در ماه نوامبر افزایش یافته است.

بریکس؛ مسیری برای کاهش سلطه دلار

هدف و ایده اولیه شکل‌گیری بریکس بعد از ماجراجویی‌های آمریکا در خاورمیانه به وجود آمد. وقتی آمریکا با اقدامات خود ارزش دلار را بالا و پایین می‌کرد، قطب‌های اقتصادی دنیا به فکر کنارزدن دلار افتادند. رفته‌رفته گرایش کشورهای دیگر به بریکس بیشتر شد و اکنون از کشورهای دشمن آمریکا نظیر ایران و روسیه تا کشورهای دوست آمریکا مانند عربستان به عضویت بریکس درآمدند تا اتکای اقتصادشان را به دلار کاهش بدهند. در این میان چین به‌عنوان اولین رقیب اقتصادی آمریکا به‌منظور تشویق کشورها به دورشدن از دلار و واردشدن به گروه ائتلاف ضددلار بریکس، میلیاردها هزینه کرده است. ائتلاف بریکس به رهبری چین یک‌پنجم تجارت دنیا، یک‌چهارم تولید ناخالص داخلی دنیا و حدود نیمی از جمعیت دنیا را در اختیار دارد و سیاست‌های آمریکا روزبه‌روز بر جمعیت این ائتلاف افزوده است. این سیاست چین باعث شده سهم دلار در تجارت جهانی کاهش یابد. امروز فقط ۴۰ درصد از تجارت دنیا با دلار آمریکا انجام می‌شود و این یعنی استفاده از دلار در مبادلات تجاری دنیا به ۱۲ درصد کمتر از ۱۰ سال گذشته رسیده است! براساس آمار رسمی، ۲۶ درصد تولید ناخالص داخلی دنیا در اختیار آمریکاست و با دلار انجام می‌گیرد و این عدد در حالی است که سهم دلار از ذخایر جهانی در سال ۲۰۰۱ حدود ۷۳ درصد بوده و در سال ۲۰۲۱ به ۵۵ درصد کاهش یافته است. آخرین بررسی‌ها نشان می‌دهد سهم دلار در تجارت دنیا در سال ۲۰۲۲ فقط ۴۷ درصد بوده است.

برش

ابزار فشار

کشورهای دنیا به این نتیجه رسیده‌اند که دلار یک ابزار فشار برای آمریکاست که هر زمان بخواهد، می‌تواند از آن به‌عنوان یک سلاح برای تحت‌فشار قرار دادن کشورها استفاده کند. از همین‌رو نمی‌توانند از آن به‌عنوان یک ذخیره ارزی برای روز مبادا استفاده کنند به همین علت ترجیح می‌دهند پشتوانه مالی کشور خود را ارزهای دیگر و یا طلا قرار بدهند و همین مسأله دلار را به سقوط نزدیک‌تر می‌کند.

خبر

جزئیات تنظیم بازار گوشت

مدیرعامل اتحادیه تعاونی‌های دامداران متحرک ایرانیان با اشاره به هدف طرح تولید گوشت قراردادی عشایر در راستای حفظ دام‌های مولد و تامین گوشت مورد نیاز کشور گفت: معتقدیم سال آینده با ورود این گوشت‌ها به بازار شاهد تاثیر مثبت آن در کاهش قیمت‌ها خواهیم بود.

فضل خرم با بیان این‌که تولید قراردادی گوشت قرمز عشایر از امسال کلید خورد، گفت: این طرح از آذرماه اجرایی شد اما هنوز کامل نشده و کاستی‌هایی دارد که قرار است این کاستی‌ها مرتفع و نسخه کامل‌تر آن اجرایی شود. در این طرح قرار است نهاده مدت‌دار به دامدار تحویل داده شود و بعد از شش ماه دامدار یا دام به دولت عرضه کند یا در صورت عدم خرید دولت با فروش دام خود در بازار آزاد بدهی‌اش را پرداخت کند.

مدیرعامل اتحادیه تعاونی‌های دامداران متحرک ایرانیان در ادامه گفت: قرار بود برای مدت شش ماه حدود ۱۲۹ هزار تن نهاده دامی تحویل عشایر شود که از این مقدار ۷۸ هزار تن تاکنون توزیع شده‌است. معتقدیم که این عرضه به بازار آرامش می‌دهد و سال آینده با ورود گوشت تولید قراردادی عشایر به بازار، تاثیر مثبتی در کاهش قیمت خواهیم داشت.

وی تصریح کرد: با توجه به عملکرد سال گذشته نگرانی‌هایی درخصوص کاهش دام‌های مولد در کشور ایجاد شده بود و برای این‌که این دام‌های مولد حفظ شوند سیاست بر این شد که نهاده در اختیار تولیدکننده عشایری قرار گیرد تا تولیدکنندگان مجبور نشوند دام‌های‌شان را با وزن کمتر به کشتارگاه بفرستند. براساس گزارش‌های مرکز آمار نیز پاییز امسال نسبت به پاییز سال گذشته زایش‌ها افزایش یافته و دام به کشتارگاه عرضه نشده‌است. این یعنی تولید اقتصادی‌تر شده و دام‌های مولد نیز حفظ شده‌اند.

خرم در ادامه گفت: دولت باید تعاونی‌ها را باور کند و تعاونی‌ها و مردم هم باور کنند که با تکیه بر حمایت‌های دولت نگرانی برای تامین نهاده وجود ندارد.

به‌گفته وی قرار است دو مرحله در سال ۱۴۰۳ حداقل دو میلیون راس دام عشایر تحت پوشش تولید قراردادی قرار گیرد.

صنعت

ابلاغ رسمی الزام ثبت مشخصات خودرو برای خرید تایر

بازار لاستیک زیر ذره‌بین

در پی اطلاعیه هفته گذشته، سازمان توسعه تجارت مبنی بر الزام ثبت اسناد فروش به مصرف‌کننده تایر سواری، شماره برگ سبز خودرو و پنج رقم انتهای شماره شاسی و با تاکید بر اجرای آن از ۲۳ بهمن ماه، معاون وزیر صمت، این الزام به ثبت اطلاعات خودرو در فروش تایرهای سواری از تاریخ مذکور را رسما به مدیران سازمان صنعت، معدن و تجارت استان‌ها به جهت اجرا، ابلاغ کرد. شنبه هفته گذشته (۲۱ بهمن ماه)، سامانه جامع تجارت در اطلاعیه‌ای اعلام کرده که با هماهنگی صورت گرفته با فراجا جهت استعلام اطلاعات خودرو، از تاریخ ۲۳ بهمن ماه سال جاری در زمان ثبت اسناد فروش به مصرف‌کننده تایر سواری، علاوه بر کدملی و شماره تلفن همراه تحت مالکیت خریدار تایر، شماره برگ سبز خودرو و پنج رقم انتهای شماره شاسی به صورت الزامی دریافت می‌شود.

به‌این ترتیب ثبت اسناد قبلی با شماره شاسی و موتور از تاریخ مذکور بایستی در سامانه جامع تجارت ثبت شود و پس از این تاریخ امکان ثبت با مقادیر قبلی نخواهد بود. به‌دنبال این موضوع، سیدمحمدحامد حسام‌زاده ـ معاون دفتر صنایع غیرفلزی ـ در نامه‌ای خطاب به مدیران سازمان صمت استان‌ها، الزام به ثبت اطلاعات برای خرید خرده تایر سواری را ابلاغ کرده است.

در متن این ابلاغیه آمده است: با توجه به هماهنگی صورت گرفته با فراجا جهت استعلام اطلاعات خودرو، از تاریخ ۲۳ بهمن ۱۴۰۲ در زمان ثبت اسناد فروش به مصرف‌کننده تایر سواری، علاوه بر اخذ اطلاعات کد ملی و شماره تلفن همراه خریدار، فروشنده نیز ملزم به ثبت شماره برگ سبز خودرو و پنج رقم انتهای شماره شاسی است. در ادامه این ابلاغیه تاکید شده‌است که تا تاریخ مذکور امکان ثبت اسناد قبلی با شماره شاسی و موتور در سامانه فراهم بوده و پس از آن ثبت با مقادیر قبلی میسر نخواهد بود.

لازم به یادآوری است که پیش از این، اتاق اصناف ایران طی اطلاعیه‌ای به فعالان صنف عمده و خرده‌فروش لاستیک اعلام کرده بود که در زمان فروش تایر سواری به مصرف‌کننده نیاز است پنج رقم آخر شماره شاسی و شماره موتور خودرو از خریدار دریافت و در سند خرده‌فروشی ثبت شود. ضمن این‌که تحویل لاستیک به شبکه توزیع توسط تولیدکنندگان منوط به داشتن کدنقش و پروانه کسب در رسته مربوط بود.

بازار

مدیرکل دفتر نظارت بر کالاهای اساسی وزارت جهاد کشاورزی

افزایش قیمت کالاهای اساسی در شب عید و ماه رمضان تخلف است

مدیرکل دفتر بازرسی و نظارت بر کالاهای اساسی وزارت جهادکشاورزی با اشاره به فرا رسیدن ایام پایانی سال و ماه مبارک رمضان از تشدید بازرسی‌ها و جلوگیری از افزایش غیرقانونی قیمت کالاهای اساسی در بازار خبر داد و گفت: با متخلفان برخورد قانونی می‌شود.

مسعود امراللهی افزود: در مصوبه ریاست جمهوری تفکیک وظایف نظارتی و بازرسی میان وزارت جهادکشاورزی و وزارت صمت به روشنی تعیین شده‌است. مدیرکل دفتر بازرسی و نظارت بر کالاهای اساسی وزارت جهادکشاورزی بیان کرد: وزارت جهادکشاورزی مسئولیت تامین کالا را بر عهده دارد و وزارت صمت مسئول توزیع کالا در سطح شهر، روستا و سراسر نقاط کشور است. وی از عزم راسخ بازرسان وزارت جهادکشاورزی در برخورد با تخلفات گفت: بازرسان این وزارتخانه در ایفای وظایف قانونی از جان خود مایه گذاشته‌اند و در استیفای حقوق مردم ایران حتی مورد ضرب و جرح از سوی متخلفان قرار گرفته‌اند.

امراللهی، قیمت یارانه‌ای اقلام اساسی را علت قاچاق آن به خارج از مرزها دانست و تصریح کرد: بازرسان وزارت جهادکشاورزی در موارد متعددی نسبت به کشف و ضبط این قبیل کالاها و برخورد قانونی با احتکار ارزاق مردم توسط سوداگران اقدام کرده‌اند.

وی با اشاره به اقدامات ویژه بازرسی در ماه مبارک رمضان و عید سال نو گفت: مدیران بازرسی مراکز استان به همراه بازرسان برتر استان‌ها برای اجرای طرح نظارت بر بازار شب عید و ماه مبارک رمضان فراخوان شده‌اند و طرح نظارتی تا پایان فروردین سال آینده به صورت ویژه اجرا می‌شود.

مدیرکل دفتر بازرسی و نظارت بر کالاهای اساسی وزارت جهادکشاورزی ضمن تاکید بر مصوبه دولت در حوزه کالاهای اساسی، هرگونه تغییر قیمت را تخلف و مستوجب برخورد تعزیراتی عنوان کرد.